

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2764/2017
14.12.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Катарине Манојловић Андрић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужилаца малолетног АА, малолетног ББ и малолетне ВВ, свих из ..., чији је законски заступник-мајка ГГ, а чији је пуномоћник Љубинка Кркљуш, адвокат из ..., против туженог ДД из ..., чији је пуномоћник Борислав Шушњар, адвокат из ..., ради измене одлуке о издржавању, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 168/17 од 07.04.2017. године, у седници већа одржаној дана 14.12.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 168/17 од 07.04.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 1060/15 од 22.12.2016. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да на име свог дела доприноса за издржавање малолетног АА месечно плаћа износ од 20.000,00 динара, малолетног ББ износ од 18.000,00 динара и малолетне ВВ износ од 14.000,00 динара, почев од 22.06.2015. године, као дана подошења тужбе, па убудуће док за то буду постојали законски услови, а доспели износе одједном, са законском затезном каматом почев од дана доспелости сваке рате па до исплате, а убудуће до петог у месецу за текући месец, уплатом досуђених износа на текући рачун ГГ као законске заступнице, те је утолико измењена пресуда Основног суда у Новом Саду П2 2721/13 од 07.05.2014. године. Ставом трећим изреке, део тужбеног захтева преко досуђеног износа од 20.000,00 динара на име издржавања малолетног АА, па до траженог износа од 25.000,00 динара, преко досуђеног износа од 18.000,00 динара на име издржавања малолетног ББ па до траженог износа од 25.000,00 динара и преко досуђеног износа од 14.000,00 динара на име издржавања малолетне ВВ па до траженог износа од 20.000,00 динара, одбијен је као неоснован. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 168/17 од 07.04.2017. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Новом Саду П2 1060/15 од 22.12.2016. године, у побијаном усвајајућем делу тужбеног захтева и одлуке о трошковима поступка. Ставом другим изреке другостепене одлуке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове жалбеног поступка.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14 - у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Осим наведене битне повреде, ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП могу бити битне повреде одредаба парничног поступка из члан 374. став 2. тач. 6, 8, 10. и 11. овог закона, под условом да су истицане у жалби, односно да су учињене у поступку пред другостепеним судом, као и битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. овог закона, које су учињене у поступку пред другостепеним судом. Стога, ревизијски наводи о учињеној битној повреди из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, не могу бити ревизијски разлог, док је указивање ревидента на битне повреде из члана 374. став 1. ЗПП учињене пред другостепеним судом неосновано, јер се не ради о тим повредама, с обзиром да се на те повреде ревидент позивао и у жалби, те је другостепени суд за неприхватање жалбених навода дао јасне разлоге. Неосновано је и указивање на погрешну примену материјалног права, а оспоравање утврђеног чињеничног стања у ревизији није дозвољено сагласно члану 407. став 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Новом Саду П2 2721/13 од 07.05.2014. године разведен је брак туженог и законске заступнице тужилаца, а малолетни тужиоци поверени су мајци на самостално вршење родитељског права. Наведеном пресудом, тужени је обавезан да на име издржавања малолетног АА и малолетног ББ плаћа износ по 8.000,00 динара месечно, а на име издржавања малолетне ВВ износ од 6.000,00 динара месечно, које износе је тужени редовно плаћао. Малолетни АА је рођен ... године, сада има пуних ... година, похађа ... разред средње ... школе, смер за ..., за његову исхрану месечно је потребно око 10.000,00 динара, за личну хигијену око 1.000,00 динара, гардероба и обућа коштају око 50 евра месечно, у који износ је урачуната и спортска опрема. Малолетни АА тренира ..., а месечна чланарина за тај спорт

кошта око 2.500,00 динара. Мајка му недељно даје 500,00 динара за џепарац, односно 2.000,00 динара месечно, а за изласке му је потребно око 3.000,00 динара месечно. Књиге за текућу школску годину су коштале 12.000,00 динара, а школски прибор око 3.000,00 динара. С обзиром да малолетни АА похађа смер за ..., законски заступник малолетног АА - мајка сваке године мора да му купи ... опрему која кошта 6.000,00 динара, а поред тога малолетни АА три пута годишње посећује ... сајмове, а одлазак на један сајам кошта око 3.000,00 динара. Школске екскурзије се организују сваке године, с тим што једна екскурзија кошта око 300 евра, а малолетни АА има и годишњу аутобуску карту која кошта око 2.000,00 динара. Укупне месечне потребе малолетног АА износе око 30.400,00 динара. Даље, у поступку је утврђено да је малолетни ББ рођен ... године и сада има пуних ... година, похађа ... разред средње школе, за његову исхрану месечно је потребно око 10.000,00 динара, за личну хигијену око 1.000,00 динара, гардероба и обућа месечно коштају око 50 евра, јер је у тај износ урачунат и износ за куповину спортске опреме пошто малолетни ББ тренира ..., за тренинг је месечно потребно 2.500,00 динара, а мајка му недељно даје 500,00 динара за џепарац, односно 2.000,00 динара месечно. За изласке му је потребно око 3.000,00 динара месечно. Књиге за малолетног ББ за текућу школску годину су коштале 15.000,00 динара, за школски прибор око 3.000,00 динара, а школска екскурзија сваке године кошта око 300 евра, а годишња аутобуска карта око 2.000,00 динара. Укупне месечне потребе малолетног ББ износе око 29.200,00 динара. Малолетни ББ и малолетни АА носе и фиксне зубне протезе, а једна протеза је коштала 144.000,00 динара, односно укупно 288.000,00 динара. Малолетна ВВ је рођена ... године и сада има пуних ... година, похађа ... разред основне школе, за њену исхрану месечно је потребно око 8.000,00 динара, за личну хигијену око 1.000,00 динара, гардероба и обућа на месечном нивоу коштају око 5.000,00 динара, у који износ је урачуната и куповина спортске опреме, јер тренира ..., припреме су коштале 300 евра, а мајка јој је дала још 100 евра за џепарац. Малолетна ВВ на припреме иде једном у току године. Књиге за текућу школску годину су коштале 13.000,00 динара, а школски прибор 3.000,00 динара. Школска екскурзија за малолетну ВВ кошта око 200 евра, а мајка јој месечно даје 1.500,00 динара за џепарац, док трошкове вечерњих излазака нема. Годишња аутобуска карта стаје око 2.000,00 динара, те су укупне месечне потребе малолетне ВВ процењене на око 23.000,00 динара. Законска заступница малолетних тужилаца, ГГ, није у радном односу, пријављена је на евиденцији незапослених лица код Националне службе за запошљавање, повремено обавља послове превођења текстова са енглеског на српски језик, на који начин може да заради од 100 до 300 евра месечно. Њена породица живи у ... и помаже јој слањем новчаних износа који досежу до 10.000 УСД годишње. Законска заступница малолетних тужилаца не поседује непокретну имовину, али поседује својински удео ($\frac{1}{3}$ дела) на кући у ..., која кућа се издаје за 300 евра месечно, а законска заступница убира целокупан износ закупнине јер су јој брат и сестра који живе у ... уступили своје делове. Порез за кућу плаћа у износу од 600 евра годишње. Са децом живи у породичној кући у улици ... у ..., која је власништво туженог, рачуне за инфостан и воду плаћа тужени, кућа се греје на дрва, за шта ГГ у зимском периоду плаћа око 200 евра месечно. Такође, она плаћа

рачунае за кабловску телевизију који износе око 4.000,00 динара, затим фиксни телефон око 2.000,00 динара и струју која у зимском периоду износи 7.000,00 динара, а у летњем периоду око 5.000,00 динара месечно. Тужени је оснивач и директор привредног друштва „ЂЂ“, са седиштем у ..., које се бави превозом путника и аутобуским ванлинијским превозом. Привредно друштво је регистровано и за обављање делатности у иностранству. Тужени сам обавља послове превоза, с тим што ангажује возача када је потребно да се вози у иностранство и сви возачи добијају дневнице за те одласке, укључујући и туженог. Тужени је пријављен на износ зараде од око 27-28.000,00 динара месечно. Привредно друштво туженог сарађује са ватерполо и рукометним клубом „...“ тако што превози спортисте, а туженом и возачима клијенти обезбеђују смештај и исхрану за време ангажмана. Привредно друштво туженог тренутно има четири регистрована возила, три аутобуса и једно путничко возило које је купљено 2013. године по цени од 225.600,00 динара. Привредно друштво је раније поседовало још један аутобус који је продат 2015. године за износ од 138.000,00 динара. Поред наведених возила, тужени поседује и лимузину којом обавља превоз путника. Пореска основица за обрачун пореза за добит правних лица за наведено привредно друштво за 2014. годину је износила 525.538,00 динара, а за 2013. годину 374.789,00 динара. Тужени живи у изнајмљеном стану, за који плаћа закупнину у износу од 120 евра месечно, док режијски трошкови износе 5-6.000,00 динара месечно у зимском периоду и 3-4.000,00 динара месечно у летњем периоду. Од непокретне имовине тужени поседује породичну кућу у којој живи његова бивша супруга са децом.

Нижестепени судови су применом члана 154. став 1. и чл. 160, 162. и 164. Породичног закона, утврдили да обавеза туженог да издржава малолетне тужиоце треба да износи 20.000,00 динара за малолетног АА, 18.000,00 динара за малолетног ББ и 14.000,00 динара за малолетну ВВ. Наиме, нижестепенис судови су закључили да су се испунили услови за повећање износа издржавања одређених правноснажном пресудом Основног суда у Новом Саду П2 2721/13 од 07.05.2014. године, у смислу члана 164. Породичног закона, с обзиром да су тужиоци сада старији, те да су њихове потребе веће, а да тужени има могућности да доприноси издржавању тужилаца повећаним износима. Приликом доношења одлуке о висини издржавања, судови су имали у виду животни стандард туженог као дужника издржавања, који тужиоци по налажењу суда треба да уживају, а који се постиже досуђеним износима, због чега су обавезали туженог да доприноси издржавању малолетних тужилаца у наведеним износима, сагласно чл. 6, 154, 160. и 164. Породичног закона, а одбили тужбени захтев малолетних тужилаца преко досуђених, а до тражених износа, налазећи да је такав захтев превисоко постављен у односу на потребе малолетне деце.

И по оцени Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право при одлучивању о висини обавезе туженог у издржавању малолетних тужилаца и промени раније донете одлуке о висини издржавања.

Чланом 160. став 1. Породичног закона, прописано је да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања. Према ставу 2. истог члана, потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања, а могућности дужника издржавања, у смислу члана 3. истог закона зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања.

У спору за издржавање, у смислу наведене законске одредбе, суд је у обавези да најпре утврди укупан износ средстава потребних за издржавање лица које то издржавње тражи, а потом и могућности лица која су дужна да дају издржавње.

У спроведеном поступку утврђено је да месечне потребе малолетног АА износе око 30.400,00 динара, малолетног ББ износе око 29.200,00 динара, а малолетне ВВ око 23.000,00 динара. Досуђени износи од 20.000,00 динара за АА, 18.000,00 динара за ББ и 14.000,00 динара за ВВ и по мишљењу ревизијског суда су адекватни за узраст, задовољење основних потреба и друга новчана издвајања, с обзиром на њихове године живота и потребе, као и да су се промениле околности од доношења раније пресуде о висини издржавања, а уз допринос мајке - законске заступнице тужилаца, са којом деца живе.

Обавеза родитеља да издржава своје малолетно дете је заједничка обавеза оба родитеља, независно од тога коме је поверено вршење родитељског права. Родитељи су увек дужни, без обзира на сопствене потребе, да обезбеде издржавање свом малолетном детету, те се њихове могућности као дужника издржавања не процењују на начин како се то чини код других облика законског издржавања. Досуђени износи, уз допринос мајке, како у новцу, тако и кроз рад и старање који се свакодневно улаже, неопходни су за издржавање заједничке деце туженог и законске заступнице тужилаца, којима ће се омогућити најмање такав ниво животног стандарда какав ужива родитељ - дужник издржавања, овде тужени. Плаћањем тих износа и према схватању овог суда, супротно наводима ревизије неће бити угрожена егзистенција туженог.

Имајући у виду изнето, одлука којом се обавезује тужени да доприноси издржавању своје малолетне деце донета је уз правилну примену чланова 160, 162. и 164. Породичног закона, с обзиром да су правилно нижестепени судови закључили да су испуњени услови за измену одлуке у делу издржавања, јер је несумњиво утврђено да су се околности измениле тиме што су малолетни тужиоци две ипо године старији од момента доношења претходне судске одлуке којом је одређена висина издржавања до доношења одлуке у овом поступку, да малолетни АА и ББ похађају средњу школу, док малолетна ВВ похађа више

разреде основне школе, због чега су њихове потребе свакако увећане у односу на период када је донета претходна одлука.

Ревидент неосновано у ревизији указује да је остало нејасно како је суд утврдио да су приходи фирме туженог далеко већи него што је приказано, с обзиром да је у току поступка неспорно утврђено, пре свега и из исказа самог тужиоца датог пред органима старатељства, да је тужилац у Центру навео да му је месечна зарада око 120.000,00 динара, а све имајући у виду и да је тужени уредно измиривао обавезу издржавања малолетних тужилаца у укупном износу од 22.000,00 динара, плаћао стан и режијске трошкове у утврђеном износу, што далеко премашује висину зараде на коју је тужилац пријављен, те потврђује да су његове могућности веће од оних које би му пружала минимална зарада. Осим тога, нижестепени судови су имали у виду све наведене околности, као и чињеницу да тужени у свом власништву има непокретност, да је власник фирме која је активна и сарађује и са спортским друштвима, због чега су његови приходи очигледно већи од оних које је пријавио.

Неосновано ревидент указује да у току поступка тужиоци нису доказали у чему се разликују њихове потребе од раније донете пресуде, али је нашао да исти не утичу на другачије одлучивање у овој правној ствари, с обзиром да су у току поступка утврђене потребе малолетних тужилаца у већим износима него у износима досуђеним ранијом судском одлуком, да су деца старија две ипо године од доношења раније одлуке, те утврђене и материјалне прилике и животни стандард туженог, при чему су судови имали у виду и да досуђеним износима неће бити угрожена егзистенција дужника издржавања, а да ће повериоцима издржавања, уз одговарајући допринос мајке, бити обезбеђена средства у обиму који је довољан за задовољење њихових животних потреба и који ће им омогућити такав ниво животног стандарда какав ужива њихов отац, дужник издржавања.

Како се ни осталим наводима ревизије не доводи у сумњу правилност и законитост побијане одлуке, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу овлашћења из члана 414. ЗПП.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић